

ก่อนปิดเล่ม

สขากขา

เชิดชัย อุดมพันธ์¹

ทุกวันนี้ผลิตภัณฑ์และบริการปรับผิวขาวเกิดขึ้นมากจนพบเห็นได้ทั่วไป ทั้งที่บ้าน ร้านค้า สถานบริการความงาม และสื่อโฆษณา ในส่วนผลิตภัณฑ์ก็มีความหลากหลายให้ได้เลือกใช้ตั้งแต่ ลีมนาคีน ทั้ง โฟมล้างหน้า ยาสีฟัน สบู่ ฯลฯ ซึ่งเป็นไวท์เทนนิ่งช่วยปรับผิวขาว ไม่เว้นแม้กระทั่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับส่วนของร่างกายอันไม่พึงเปิดเผย เช่น รักแร้ อีกทั้งข้อความโฆษณาเชิญชวนให้ผู้คนปรารถนาผิวขาวเหมือนดาราดารา ขาวใสเหมือนคนกรุงเทพฯ ฯลฯ ก็ล้วนชักจูงใจให้มีทรศนะเบี่ยงเบนไปจากการรู้จักนับถือคุณค่าของตัวเอง เทคโนโลยีวิทยาการ และสารเคมีจึงระดมมาใช้เพื่อการปรับผิวขาว และนำมาขายหรือบริการด้วยราคาสูงนับร้อยเท่าอย่างสะดวกง่ายดาย

การกระจายของผลิตภัณฑ์และสื่อโฆษณาความขาวในทุกหัวระแหง ด้วยงบประมาณซึ่งมีมูลค่าทางธุรกิจมหาศาลน่าจะเพียงพอยืนยันทันอย่างหนักแน่นถึงค่านิยมด้านผิวพรรณของผู้คนในปัจจุบันได้ชัดเจน ซึ่งย่อมมีผลต่อความสิ้นเปลืองทรัพย์สินและกระทบต่อคุณค่าในตนเอง การพิจารณาวิเคราะห์และทบทวนถึงค่านิยมนี้จึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ

ผิวพรรณขาวตามค่านิยมถูกนำไปผูกติดกับความสวยงาม ทำให้เข้าใจประหนึ่งว่าความงามคือความขาว ทั้งที่จริงแล้วเป็นคนละส่วนกัน แต่ก็สัมพันธ์กันได้เพราะการสร้างเป็นค่านิยม ความสวยงามเป็นเรื่องของความเหมาะสมพอดีของรูปร่าง ใบหน้า ดังนั้นไม่ใช่ทุกคนที่มีผิวขาวจะมีความงาม อีกทั้งเรื่องของความงามก็แปรไปตามรสนิยมและขนบประเพณีของสังคม หากพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้ว ความงามเป็นเรื่องคุณภาพของจิตใจ ที่เจริญด้วยคุณธรรมและแสดงออกสู่แววดตา ทำที่ท่วงทำนองการเคลื่อนไหว รวมถึงสำเนียงวาจาที่ประมวลเป็นความงดงามของทั้งรูปร่างและชีวิตการยึดติดเพียงผิวขาวว่าเป็นบ่อเกิดแห่งความงามจึงเป็นเรื่องของจิตที่วิปลาส คลาดเคลื่อน

ความรู้สึกนึกคิดที่วนเวียนปรารถนาความโดดเด่นสะดุดตา มุ่งดึงดูความสนใจด้วยความขาว อาศัยการแต่งแต้ม แต่งเคลือบฉาบด้วยสารเคมีและอาศัยเทคโนโลยีบิดเบือนความจริง ย่อมเท่ากับได้เบียดเบียนตนเองให้เกิดทุกข์ เพราะต้องปรับแต่งร่างกายให้เปลี่ยนไปจากลักษณะเดิมตามธรรมชาติ ทั้งโดยการกิน ทา ฉีด ลอก ด้วยสารพัดผลิตภัณฑ์เพื่อเปลี่ยนแปลง และกลายสภาพไปสู่ความขาว

¹ อาจารย์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รวมไปถึงเลี้ยงหลบ เพื่อจำกัดตัวเองให้อยู่ในกาล และสถานที่อันปลอดภัยทำลายผิวขาว ส่งผลต่อรูปแบบชีวิตประจำวัน บางคนจึงละเว้นทำกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ การไปวัดเพื่อทำบุญสร้างกุศล ขัดเกลากิเลส หรือทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือจรรโลงสังคม หากเป็นเช่นนั้นนานวันเข้าอาจบั่นทอนความสัมพันธ์ที่มีต่อผู้อื่น เพราะหวงขาว ได้แต่อาศัยอยู่ในเคหสถานที่ปลอดภัยจากแสงแห่งตะวัน สภาพจิตเช่นนี้คงไม่อาจสลัดความหมกหมุ่น ตึงเครียดได้ ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นในที่สุด

นอกจากนั้น ความปรารถนาผิวขาวยังบ่อนทำลายความชื่นชมนับถือในคุณค่าของตน เพราะทุกขณะจิตต้องการไปสู่สภาพอื่นที่ต่างไปจากลักษณะเดิม จิตจะซึมซับความไม่พอใจ ชิงชังแม้กระทั่งตนเอง บุคคลเช่นนี้ย่อมหาความสุขแท้ใน

ชีวิตไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ความเป็นปुरुชนอาจเอื้อให้มีข้อแตกต่างว่าการได้สมปรารถนาย่อมนำมาซึ่งความสุขสำราญในชีวิต แต่ความสุขเช่นนี้ก็มักชักจูงให้เกิดความหลงใหล ผูกพันยึดติด เกิดความหวงเห็นแก่ตัว วิวาท บาดหมาง ฯลฯ กลายเป็นต้นตอของความทุกข์โศกนัสในโลกด้วยเช่นกัน

สรรพชีวิตเป็นสิ่งสร้างสรรค์ที่เกิดมาแตกต่างกันอย่างเกื้อกูล เหมาะสม และสอดคล้อง เรารับรู้ผิวขาวได้เพราะมีผิวคล้ำ รู้จักความอ่อนเยาว์เพราะมีความชรา เช่นเดียวกับดีหรือชั่ว งามหรือทราม และสิ่งเหล่านี้ก็ล้วนตกอยู่ในกฎแห่งความเป็นอนิจจัง ดังนั้น การดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง คือ รู้จักเสพลสิ่งดีตามค่านิยมของสังคม ด้วยความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ยึดติด พร้อมทั้งจะเปิดรับสิ่งใหม่อย่างมีปัญญา ซึ่งย่อมทำให้จิตใจงาม ส่งผลเป็นความงามและความขาวสว่างอันเที่ยงแท้เช่นที่ทุกคนพึงใจทั่วกัน

